

საქართველოს ბაიბოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-898

06/10/2020

ქ. თბილისი

დმანისის მუნიციპალიტეტში, შპს „RMG Gold“-ის საყდრისის საბადოზე კარიერებიდან და ფუჭი ქანების სანაყაროებიდან დრენირებული დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

2020 წლის 2 ივლისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „RMG Gold“-ის მიერ სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა საყდრისის საბადოზე კარიერებიდან და ფუჭი ქანების სანაყაროებიდან დრენირებული დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა, დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დმანისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

შპს „RMG Gold“-ის სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (საყდრისის საბადოს მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაცია) პროექტზე 2014 წლის 3 აპრილს გაცემულია N15 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. აღსანიშნავია, რომ სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსის 2015 წლის 15 დეკემბრის #DES5150000530 ბრძანების საფუძველზე, ზემოაღნიშნული დასკვნით გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის შემოწმების შედეგად გამოვლინდა რიგი სანებართვო პირობების დარღვევები, რაზეც სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 2018 წლის 10 აპრილის (#000906) ადმინისტრაციული მიწერილობით კომპანიას განესაზღვრა დარღვევების აღმოფხვრისათვის გასატარებელი შესაბამისი ღონისძიებები და გონივრული ვადები. ადმინისტრაციული მიწერილობის თანახმად, კომპანიას განესაზღვრა ვალდებულება სანიაღვრე და კარიერული „მჟავე“ წყლების თანამედროვე ტიპის ქიმიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის თაობაზე. ამასთან, 2019 წლის 23 იანვარს ზემოაღნიშნული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული საქმიანობის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-71), რომლის მიხედვით (მე-8 პირობა) შპს „RMG Gold“-ს ასევე განესაზღვრა სანიაღვრე და კარიერული „მჟავე“ წყლების თანამედროვე ტიპის ქიმიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის ვალდებულება. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების (N 2-71) მე-8 პირობისა და ადმინისტრაციული მიწერილობის მე-5 პუნქტის მოთხოვნებიდან გამომდინარე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-9 მუხლის შესაბამისად, სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში შპს „RMG Gold“-ის მიერ წარმოდგენილი იყო

ზემოაღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი, შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (სკოპინგის დასკვნა №32 (28.04.2020); ბრძანება N 2-374 29/04/2020).

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიის შერჩევის მიზნით განიხილებოდა გამწმენდი ნაგებობის განთავსების 3 პოტენციური ადგილმდებარეობა: **N1** - სალიცენზიო ტერიტორიის ჩრდილო აღმოსავლეთ ნაწილში, მე-5 და მე-3-4 უბნებს შორის გზის მიმდებარედ (მარცხენა მხარეს); **N2** - სალიცენზიო ტერიტორიის ცენტრალურ არეალში, გამწვები პუნქტის მიმდებარედ, გზის მარჯვენა მხარეს, კვირაცხოველის დელეს ხეობაში; **N3** - სალიცენზიო ტერიტორიის გარეთ, სამხრეთით, სანიაღვრე-სადრენაჟე ავზის მიმდებარედ თბილისი-გუგუთი საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზისა და საყდრისის საბადოზე მისასვლელი გზების გასაყარზე. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი მდებარეობის ალტერნატივების ანალიზის შესაბამისად: მარეგულირებელ (სანიაღვრე-სადრენაჟე) წყალშემკრებ ავზთან სიახლოვის გათვალისწინებით და გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით უპირატესობა მიენიჭა მე-3 ალტერნატივას. საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს დმანისის მუნიციპალიტეტში, საყდრისის საბადოზე მოწყობილი წყალშემკრები ავზის (სადაც თავს იყრის საყდრისის საბადოს მთელ ტერიტორიაზე და სხვა შესაძლო ჩამონადენების შედეგად წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები. ავზის მოცულობა-6682,2 მ³) მიმდებარე ნაკვეთზე, თბილისი-გუგუთის საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზისა და საყდრისის საბადოზე მისასვლელი გზების გზაგასაყარზე (საკადასტრო კოდი 82.12.45.433). საპროექტო ტერიტორიიდან პირდაპირი მანძილი უახლოეს დასახლებამდე - 535 მ (სოფ. ბალიჭი). გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით საპროექტო ნაკვეთი ნაკლებად სენსიტიურია, არ არის წარმოდგენილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა და არ აღინიშნება მცენარეული საფარი. საპროექტო ზონიდან მანძილი მდ. მაშავერამდე - 147 მ.

შპს „RMG Gold“-ის საყდრისის საბადოზე ხორციელდება მადნის ღია კარიერული წესით მოპოვება. საბადოს (სალიცენზიო ტერიტორიის) ფარგლებში განთავსებულია 5 კარიერი, საიდანაც მიმდინარეობს ოქროსშემცველი კვარციტებისა და ოქრო-სპილენძის მადნების მოპოვება. საბადოს მიმდებარედ განლაგებულია ოქროს გროვული გამოტუტვის უბანი. შპს „RMG Gold“-ის საყდრისის საბადოს ტერიტორიაზე და მის მიმდებარედ განთავსებულია 4 ფუჭი ქანის სანაყარო, N: 1-2, 3, 4 და 5-6. აღნიშნული სანაყაროებიდან 5-6 სანაყარო დახურულია და მასზე ფუჭი ქანების განთავსება დიდი ხანია აღარ მიმდინარეობს. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ოთხივე ფუჭი ქანის სანაყარო წარმოადგენს ზედაპირული წყლის ობიექტების პოტენციური დაბინძურების წყაროს.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, შპს „RMG Gold“-ის გადაწყვეტილებით სანიაღვრე წყლების (მათ შორის უბნების გარეთ მაგ: გზებზე და სხვ) შეგროვებისთვის საბადოს ტერიტორიის პერიმეტრზე და მისასვლელ გზებზე მოეწყო სანიაღვრე წყლების შემკრები სისტემა, რომელიც მოიცავს ყველა სანაყაროსა და კარიერის კონტურს. ამ სისტემით საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები მიემართება სანიაღვრე წყლების შემკრები ავზისკენ. ზეთის სეპარატორის გავლის შემდეგ ავზში ჩაედინება აგრეთვე მძიმე ავტო ტექნიკის საბურავების სამრეცხაოს წყალიც. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საჭიროების შემთხვევაში ამავე ავზში მოხდება კარიერული წყლების შეკრებაც, რისთვისაც გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის დასრულების შემდგომ მოეწყობა საჭირო ინფრასტრუქტურა.

მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, წყალშემკრები რეზერვუარის (6682,2 მ³) შემდეგ გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა საჭირო გახდა - ვინაიდან, წყალშემკრები რეზერვუარი შეძლებს პიკური მოდინების მიღებას და უზრუნველყოფს წყლის თანაბრად მიწოდებას გამწმენდ ნაგებობაზე. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ქიმიური ტიპის გამწმენდი ნაგებობა უზრუნველყოფს სანიაღვრე, საწარმოო და კარიერული წყლის ქიმიურ გაწმენდას და გაწმენდილი წყლის ჩაშვებას მდინარე მამავერაში.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, კარიერული წყლების გაწმენდვა ძირითადად განხორციელდება საყდრისი-5 და საყდრისი-3, 4 უბნების კარიერების დამუშავების პროცესში მოდენილი წყლის შემთხვევაში, რაც შეეხება საყდრისი-1 და საყდრისი-2 კარიერების უბნებს - აქ მოდენილი წყლები გროვდება საყდრისი-1 კარიერში, რომელზეც დასრულებულია სამთო მოპოვების ოპერაციები, ამავე ლოკაციაზე იყრის თავს ფუჭი ქანების სანაყარო-1 და სანაყარო-2 ტერიტორიაზე წარმოქმნილი წყლები. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საყდრისი-1 კარიერში დაგროვებული წყლების პერიოდულმა ლაბორატორიულმა ანალიზებმა აჩვენა, რომ მასში არ ფიქსირდება დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მაღალი კონცენტრაციები და ფაქტიურად წარმოადგენს სუფთა წყალს, რომელიც დასრულებული სამუშაოებიდან გამომდინარე არ საჭიროებს გადატუმბვას და ჩაშვებას ზედაპირული წყლის ობიექტში. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, გამწმენდ ნაგებობაზე ერთდროულად გასაშვები იქნება სანიაღვრე წყლები შემდეგი ფართობებიდან: საყდრისი-3 უბნის კარიერის ზღვრული კონტურის ფართობი - 64000 მ²; საყდრისი-4 უბნის - 12000 მ²; საყდრისი-5 უბნის - 160000 მ²; ფუჭი ქანის სანაყარო-3 - ის ფართობი - 320920 მ²; ფუჭი ქანის სანაყარო-4- ის ფართობი - 72400 მ². ზღრ-ის პროექტში წარმოდგენილი ჩამდინარე წყლების ხარჯების გამოთვლების შესაბამისად: სანიაღვრე წყლების საერთო წლიური ხარჯი იქნება - 24010,56 მ³/წელ; ტექტონიკურ ნაპრალებში წარმოქმნილი და დაწნევილი წყლების - 7806,19 მ³/წელ (სანიაღვრე და ტექტონიკურ ნაპრალებში არსებული მცირედებიტიანი დაწნევილი წყლების ჯამი მოგვცემს კარიერული ჩამდინარე წყლების ხარჯს - 31816,75 მ³/წელ); ავტოსამრეცხაოში წარმოქმნილი საწარმოო ჩამდინარე წყლების წლიური ხარჯი - 16032 მ³/წელ. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საწარმოო-კარიერული ჩამდინარე წყლების ჯამური ხარჯები შეადგენს - 47848,75 მ³/წელ. საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის წარმადობა იქნება - 10 მ³/სთ. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური ალტერნატივების ანალიზის მიხედვით, საპროექტოდ შეირჩა წყლის გაწმენდის ინოვაციური მეთოდი - რომელიც გულისხმობს წყლის გაწმენდას კერამიკული მემბრანიანი ფილტრების გამოყენებით, უკუოსმოსის გარეშე.

გამწმენდი ნაგებობის განთავსების საპროექტო ტერიტორიაზე მოეწყობა მავთულის ლოზე, ტერიტორია მოსწორდება და მოიხრეშება, ნაკვეთის პერიმეტრი შემოსაზღვრება სადრენაჟე არხით. საპროექტო გამწმენდი ნაგებობა წარმოადგენს შესაბამისი დრენაჟით აღჭურვილ, ერთმანეთის პარალელურად, ბეტონის ფილაზე განთავსებულ 2 ერთეულ საზღვაო კონტეინერს. კონტეინერების მიმდებარედ განთავსებული იქნება 2 ერთეული კონუსისებრი (თითოეული 6 მ³ მოცულობის), სტატიკური შლამის შემსქელებელი ავზი. ამავე ბეტონის საფუძველზე განთავსდება სარეზერვო დიზელის გენერატორი. ერთ კონტეინერში განთავსდება ძირითადი ტექნოლოგიური დანადგარები და სამართავი ფარი სენსორული ეკრანით. მასში ასევე ინტეგრირებული იქნება დისტანციური მართვის ტექნოლოგია. მეორე კონტეინერი შედგება ძირითადად მადოზირებელი ტუმბოების, ქიმიური რეაგენტების საწყობისა და დამხმარე მოწყობილობებისაგან. კონტეინერები ორივე მხრიდან აღჭურვილი იქნება ფართო კარებებით და ერთმანეთთან დაკავშირებული იქნება შესაბამისი მილგაყვანილობით. ავზიდან წყლის მიღება გამწმენდ

ნაგებობაში გათვალისწინებულია სპეციალური, მჟავა და ყინვამედეგი ტუმბოსა და პოლიეთილენის მილის საშუალებით. საპროექტო ტერიტორიაზე, ბეტონის საფუძველზე მოხვედრილი წვიმის წყალი ან/და ნაგებობიდან შემთხვევით დაღვრილი წყალი სადრენაჟო არხების საშუალებით მოხვდება სპეციალურ ზუმფში, საიდანაც გადაიტუმბება უკან, მარეგულირებელ ავზში. საპროექტო ტერიტორიის გარშემო მოდენილი წვიმის წყლის არინება გათვალისწინებულია გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიის პერიმეტრზე გაყვანილი სადრენაჟო არხის საშუალებით.

ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული ძირითადი დანადგარებია: სარეაქციო ავზი; სალექარი ავზი; ფილტრაციის ავზი; შლამის სტატიკური შემსქელებელი. ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად, პროცესი იწყება pH სიდიდის გაზრდით, კაუსტიკური სოდის გარკვეული დოზის დამატებით (სტატიკური შემრევი ახორციელებს წყლისა და კაუსტიკური ნაზავის ინტენსიურ შერევას); შემდეგ ეტაპზე წყალი გადადის სარეაქციო ავზში (წინასწარი დამუშავება), ავზის მოცულობა 5 მ³-ია, ავზში მიმდინარეობს აერაცია ან/და უწყვეტი მორევა დაბალი სიჩქარის შემრევის საშუალებით. წინასწარი დამუშავების პროცესში წარმოიქმნება მეტალის მარილების შესაძლო ყველაზე დიდი „ფანტელები“, რომლებიც სუსპენზიაში შენარჩუნდება უწყვეტი მორევის საშუალებით. სარეაქციო ავზიდან წყალი უწყვეტად გადაედინება ორ ერთეულ (თითოეული 5 მ³ მოცულობის), მრგვალი ფორმის სალექარ ავზებში, სალექარ ავზების ძირზე ილექება შლამი, რომელიც შესაბამისი ტუმბოს საშუალებით გაუწყლოვნების მიზნით გადადის შლამის სტატიკურ შემსქელებლებში. დალექვის პროცესის შემდგომ ხდება გარკვეული დოზით, პირველადი მჟავის დამატება რომლის მიზანია გამოირიცხოს ულტრა ფილტრაციის დროს მეტალების შესაძლო პოსტ-დალექვა კერამიკულ მემბრანულ ფილტრზე. pH სიდიდის მცირედი დაწევა, ასევე გამოირიცხავს მეტალების ხელმეორედ წყალში გახსნას. შემდგომი ეტაპი გულისხმობს ულტრა ფილტრაციას კერამიკული მემბრანით, ორ იდენტურ საფილტრ კამერაში (ამ დროს წყალს შორდება ყველა შეწონილი და კოლოიდური კომპონენტი). ფილტრაციის შემდეგ, როგორც კი წყალი დატოვებს საფილტრ კამერებს იგი ნეიტრალდება pH 8.0 სიდიდემდე. გაფილტრული და განეიტრალებული წყალი გადადის 1 მ³ მოცულობის ბუფერულ ავზში. ბუფერულ ავზში დაგროვილი გაფილტრული წყლის საშუალებით ხდება ფილტრის ავტომატურად გარეცხვა (უკურეცხვა). როდესაც ბუფერული ავზი გაივსება, გაწმენდილი წყალი ჩაედინება მდინარეში (მდ. მამავრა).

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი შლამის რაოდენობის გაანგარიშება, შლამის შემადგენლობის განსაზღვრა და მართვის საკითხები. გამწმენდი დანადგარიდან წარმოქმნილი შლამი გადადის ბეტონის საფუძველზე განთავსებულ, ორ ერთეულ შლამის სტატიკურ შემსქელებელ კონუსისებურ ავზში, სადაც გაუწყლოვნების შემდგომ მიიღება საშუალოდ 70% წყლის შემცველობის შლამი. ტერიტორიაზე ასევე განთავსდება შლამის სარეზერვო მოცულობა, სადაც საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება დამატებით 10 მ³ შლამის განთავსება. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ყოველდღიურად წარმოიქმნება დაახლოებით 0.2 მ³ 70%-ით წყალშემცველი შლამი. შესაბამისად შლამის სტატიკური შემსქელებლების მთლიანად გავსება ნავარაუდევია 60 დღეში (ანუ ერთი ავზი გაივსება დაახლოებით 1 თვეში). შპს „RMG Gold“-ის საყდრისის საბადოზე კარიერებიდან და ფუჭი ქანების სანაყაროებიდან დრენირებული დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობიდან მიღებული შლამის საბოლოო განთავსების ადგილად განსაზღვრულია სს RMG Copper-ის სპილენძ-პირიტის კუდსაცავი.

ტექნოლოგიურ ციკლში გამოიყენება შემდეგი ქიმიური რეაგენტები: კაუსტიკური სოდა pH-ის სიდიდის გაზრდისთვის; მარილმჟავა-pH სიდიდის დასაწევად (წელიწადში - 1000 ლიტრი); მემბრანის რეცხვისათვის საჭირო მარილმჟავა და ლიმონმჟავა (წელიწადში 50

ლიტრი მარილმჟავა და 200 კგ ლიმონმჟავის); ნატრიუმის ჰიპოქლორიტი - კერამიკული ფილტრების მემბრანის გასარეცხად (ხოლო წელიწადში გათვალისწინებულია 12 ლიტრის გამოყენება). გზშ-ის ანგარიშში დეტალურადაა აღწერილი ქიმიური ნივთიერებების მართვის საკითხები.

გამწმენდი ნაგებობის განთავსებისთვის გამოყოფილ ტერიტორიებზე 2019-2020 წლებში ჩატარდა სამშენებლო უბნის საინჟინრო-გეოლოგიური შესწავლა. უბანზე გაიბურღა 2 ჭაბურღილი. გრუნტის წყალი უბანზე გაბურღულ ჭაბურღილებში დაძიებულ სიღრმემდე (10 მ), საველე სამუშაოების წარმოების პერიოდში არ გამოვლენილა. საპროექტო ტერიტორიის სივრცეში და მის უშუალო სიახლოვეს არ შეიმჩნევა უარყოფითი გეოდინამიკური (ფიზიკურ-გეოლოგიური) მოვლენა, რომელიც პოტენციურ საფრთხეს შეუქმნიდა საპროექტო შენობა-ნაგებობებს, მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში. გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაცია სამიში გეოდინამიკური პროცესების გააქტიურებას არ გამოიწვევს.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საკვლევი რეგიონის ფონური მდგომარეობის აღწერა გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებისათვის, ამასთან განსაზღვრულია დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით მოსალოდნელი გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების სახეები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო პერიოდი მოიცავს დაახლოებით 2 თვეს. გათვალისწინებულია გამწმენდი ნაგებობებისთვის გამოყოფილი ადგილების მოსწორება, უშუალოდ გამწმენდი ნაგებობის განთავსებისთვის გამოყოფილი ტერიტორიის მობეტონება და გამწმენდი ნაგებობის მონტაჟი. მშენებლობის პროცესში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუარესება მოსალოდნელია არაორგანული მტვრის და წვის პროდუქტების გავრცელებით, რომელიც საქმიანობის მასშტაბის და სპეციფიკის გათვალისწინებით არ იქნება მნიშვნელოვანი.

დოკუმენტში იდენტიფიცირებულია ობიექტის ფუნქციონირებისას მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. გაზნების ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების, კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე და არც უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებით. შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების მინიმიზაციის მიზნით გზშ-ის ანგარიშში განსაზღვრულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ამასთან შემუშავებული გარემოსდაცვითი მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) პროგრამის მიხედვით გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის პროცესში განსაზღვრულ პარამეტრებზე, შესაბამისი პერიოდულობით განხორციელდება ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგი გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიაზე და ბალიჭის უახლოესი დასახლებულ პუნქტთან. გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში სუნის გავრცელება დაკავშირებულია წყლის გაწმენდის პროცესში სხვადასხვა ტიპის რეაგენტების გამოყენებასთან. გზშ-ის მიხედვით, მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში მოცემული გაანგარიშებისა და მოსახლეობის დაშორების (535 მ) გათვალისწინებით ექსპლუატაციის ეტაპზე უსიამოვნო სუნის

გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედების შესამცირებლად განსაკუთრებული შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების საჭიროება არ არსებობს.

სამშენებლო პერიოდის მოკლე ვადისა და საცხოვრებელი ზონის დაშორების გათვალისწინებით ხმაურით და ვიბრაციით გამოწვეული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის ყველა წყარო (ტუმბოები, მიქსერები) განთავსებული იქნება გამწმენდი ნაგებობის შიგნით. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდენილი გაანგარიშებების მიხედვით, მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის დონე საანგარიშო წერტილში არ გადააჭარბებს დასაშვებ ნორმას. ამასთან, დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების (მაგ: ხმაურგამომწვევი და მანქანა-დანადგარების გამართულობის უზრუნველყოფა; ხმაურიანი სამუშაოების დღის საათებში წარმოება და სხვ.) და ბუნებრივი ბარიერების (არსებული რელიეფი და მცენარეები) გათვალისწინებით ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება მინიმუმამდე იქნება შემცირებული.

საპროექტო ტერიტორიის მდებარეობის გათვალისწინებით (თბილისი-გუგუთი საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზისა და საყდრისის საბადოზე მისასვლელი გზების გასაყარი) ნაკვეთზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ნიადაგის/გრუნტის შესაძლო დაბინძურების პრევენციის მიზნით გზმ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში განსაზღვრულია შემარბილებელი ღონისძიებები (მაგ: კონტროლი ნარჩენების სათანადო მართვაზე; საწვავის/ზეთის დაღვრის შემთხვევაში მოხდება დაბინძურებული ფენის დროული მოხსნა და გატანა ტერიტორიიდან).

ვინაიდან საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა ზედაპირული წყლის დაბინძურების მნიშვნელოვან პრევენციულ ღონისძიებას წარმოადგენს - პროექტის განხორციელება დადებითად იმოქმედებს მდ. მაშავერას წყლის ხარისხზე. გზმ-ის ანგარიშში ზედაპირული წყლის დაბინძურების პრევენციის მიზნით გათვალისწინებულია შემარბილებელი ღონისძიებები, მაგ: გამწმენდი ნაგებობის მუშაობის ეფექტურობის კონტროლი; ჩამდინარე წყლების პერიოდული ლაბორატორიული კვლევები. მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე დაკავშირებული იქნება ნავთობპროდუქტების ან/და წყლების ავარიულ დაღვრასთან. გრუნტის წყლების დაბინძურების პრევენციის მიზნით გატარდება ნიადაგის და ზედაპირული წყლების ხარისხის დაცვასთან დაკავშირებული შემარბილებელი ღონისძიებები. ექსპლუატაციის ფაზაზე გრუნტის წყლების დაბინძურების პრევენციის მიზნით გამწმენდი ნაგებობა ეწყობა ბეტონის საფარზე, ხოლო ნაგებობის ფუნდამენტი დამზადებულია რკინაბეტონისგან. ამასთან, გამწმენდი ნაგებობის კონსტრუქციაზე გათვალისწინებულია სადრენაჟო არხების მოწყობა.

საპროექტო ტერიტორიის მდებარეობის გათვალისწინებით გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ზემოქმედება ბიოლოგიურ გარემოზე არ იქნება მნიშვნელოვანი. აღსანიშნავია, რომ გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა დადებით ზეგავლენას იქონიებს მდ. მაშავერას იქტოფაუნასა და წყალზე დამოკიდებულ ცხოველებზე.

გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე ნარჩენების შეგროვება მოხდება სეპარირებულად. ტერიტორიიდან ნარჩენების გატანა/გადაამუშავებას უზრუნველყოფენ შესაბამისი ნებართვის მქონე კონტრაქტორი კომპანიები.

საპროექტო ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის ხილული ძეგლების არსებობის ნიშნები არ დაფიქსირებულა. გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის ეტაპზე

არქეოლოგიური ძეგლების გვიანი გამოვლენის ალბათობა მცირეა. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით მიწის სამუშაოები განხორციელდება არქეოლოგიის ზედამხედველობით.

საპროექტო საქმიანობის მასშტაბის გათვალისწინებით მნიშვნელოვანი კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. კუმულაციური ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერის დაბინძურებასთან და სატრანსპორტო ნაკადების ზრდასთან, რომელიც დროებითია. ამასთან გზმ-ის ანგარიშში მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელებით კუმულაციური ზემოქმედება მნიშვნელოვნად შემცირდება.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ვიზუალურ-ლანდშაფტური ცვლილებებით გამოწვეული ზემოქმედების მინიმუმაციის მიზნით სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ ტერიტორიაზე ეტაპობრივად დაგეგმილია კეთილმოწყობის და გამწვანების სამუშაოები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2020 წლის 11 აგვისტოს გზმ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა მოეწყო ბოლნისის მუნიციპალიტეტის, სოფ. ბალიჭის საბავშვო ბაღის მიმდებარე ტერიტორიაზე. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები და სოფ. ბალიჭის მოსახლეობა. პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები/მოსაზრებები დააფიქსირეს სოფ. ბალიჭის მაცხოვრებლებმა და საყდრისის კომიტეტი კულტურული მემკვიდრეობისთვის წარმომადგენელმა. საჯარო განხილვაზე გამოთქმული საკითხები ძირითადი ეხებოდა მდ. მაშავერას დაბინძურებას და ეკოლოგიური პრობლემების გადაჭრას, ასევე გამწმენდი ნაგებობის შერჩეული ტექნოლოგიის ეფექტურობას და ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი შლამის მართვას. საჯარო განხილვაზე დასმულ საკითხებთან დაკავშირებით შესაბამისი განმარტებები გააკეთეს სამინისტროს და შპს „RMG Gold“-ის წარმომადგენლებმა. გამოთქმული შენიშვნები/მოსაზრებები და შესაბამისი პასუხები აისახა საჯარო განხილვის სხდომის ოქმში. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები სამინისტროში არ წარმოდგენილა.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-12 მუხლის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-10 პუნქტის 10.6 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება დმანისის მუნიციპალიტეტში, შპს „RMG Gold“-ის საყდრისის საბადოზე კარიერებიდან და ფუჭი ქანების

სანაყაროებიდან დრენირებული დაბინძურებული წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;

2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „RMG Gold“-მა საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „RMG Gold“-მა გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს მიწისქვეშა წყლების ხარისხზე სადამკვირვებლო ჭაბურღილების პარამეტრების სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა;
5. შპს „RMG Gold“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების (სანაყარო-1 და სანაყარო-2), ასევე საყდრის-1 და საყდრის 2-ის კარიერებში დაგროვებული წყლების ლაბორატორიული კვლევის შედეგების სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა, საჭიროების შემთხვევაში შემდგომი ღონისძიებების დასახვა/განხორციელების მიზნით;
6. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს მონიტორინგის ჩატარება გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის შესაბამისად და მიღებული შედეგების წელიწადში ერთხელ სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა, საჭიროების შემთხვევაში შემდგომი ღონისძიებების დასახვა/განხორციელების მიზნით;
7. შპს „RMG Gold“-მა გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში შესვლამდე, უზრუნველყოს კარიერული წყლების შემკრები სისტემისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობის შესახებ ინფორმაციის (შესაბამისი სქემებით), სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
8. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
9. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების დაცვა სამინისტროსთან შეთანხმებული „ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების“ პროექტის შესაბამისად;
10. შპს „RMG Gold“-მა მშენებლობის დაწყებამდე სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანებით დამტკიცებული „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის“ შესაბამისად შედგენილი და განახლებული კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა, სადაც სრულყოფილად უნდა იქნეს წარმოდგენილი ინფორმაცია გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის შესახებ. საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
11. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „RMG Gold“-ს;
12. შპს „RMG Gold“-მა გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
13. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „RMG Gold“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

14. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დმანისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
15. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი